

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ГАРАНЦИЈСКОГ ФОНДА АП ВОЈВОДИНЕ

ЗА ПЕРИОД

**01. ЈАНУАР – 31. ДЕЦЕМБАР
2020. ГОДИНЕ**

НОВИ САД, ОКТОБАР 2021. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ О ГАРАНЦИЈСКОМ ФОНДУ АП ВОЈВОДИНЕ.....	2
1.1. Основни подаци о фонду.....	2
1.2. Мисија, визија и циљеви Фонда	2
1.3. Организациона структура, политика запошљавања и политика зарада	3
1.4. Органи управљања Фонда.....	4
1.5. Финансирање Фонда.....	5
2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА РАДА ГАРАНЦИЈСКОГ ФОНДА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА 2020. ГОДИНУ	5
3. КОНКУРСНЕ АКТИВНОСТИ У 2020. ГОДИНИ	13
☐ Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за набавку нове пољопривредне механизације и опреме.....	14
☐ Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита намењених куповини пољопривредног земљишта.....	14
3.2. Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за набавку нове пољопривредне механизације и опреме.....	16
3.3. Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита намењених куповини пољопривредног земљишта.....	17
3.4. Подршка женском предузетништву и младима	18
3.5. Подршка набавци енергетски ефикасне опреме и опреме неопходне за коришћење обновљивих извора енергије	19
3.6. Подршка финансирања репроматеријала у пољопривреди	20
3.7. Подршка куповини објеката.....	21
3.8. Подршка финансирању изградње, реконструкције, доградње и адаптације објеката за обављање привредних и пољопривредних делатности као и набавку пратеће опреме	21
4. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ.....	22
4.1. АЕЦМ - Европска асоцијација гарантних институција,.....	22
„АЕСМ - European Association of Mutual Guarantee Societies“	22
4.3. Сарадња са институцијама и промотивне активности.....	23
5. ЕКСТЕРНА НЕЗАВИСНА РЕВИЗИЈА.....	24
6. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА.....	25
6.1. Финансијско управљање и контрола	25
6.2. Интерна ревизија.....	25
7. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА.....	26

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ О ГАРАНЦИЈСКОМ ФОНДУ АП ВОЈВОДИНЕ

1.1. Основни подаци о фонду

Одлуком Скупштине АП Војводине од 18.12.2003. године основан је Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине; Нови Сад (у даљем тексту: Фонд). Фонд је уписан у Регистар фондова 15. априла 2004. године и са тим даном је стекао статус правног лица. Рад фонда је регулисан следећим документима: Статутом Гаранцијског фонда АП Војводине, Правилима пословања Гаранцијског фонда АП Војводине и Програмом рада Гаранцијског фонда АП Војводине.

1.2. Мисија, визија и циљеви Фонда

Мисија Фонда

Мисија Фонда је, да обезбеди лакши приступ финансијском тржишту и повољније услове кредитирања (ниже каматне стопе, дуже рокове отплате кредита, дуже периоде мировања отплате кредита, и сл.) пољопривредницима, микро, малим и средњим привредним друштвима, задругама и предузетницима са територије АП Војводине издавањем гаранција као средства обезбеђења кредита. Своју мисију Фонд остварује смањивањем кредитног ризика пословним банакама, што уједно, привредним субјектима са територије АП Војводине, обезбеђује лакши приступ финансијском тржишту, као и повољније услове задуживања.

Визија Фонда

Визија Фонда је, да се обезбеди континуирани и стабилан развој гаранцијског пословања на територији АП Војводине, односно да Фонд израсте у компетентну и поуздану финансијску организацију која тежи да своја правила пословања усклади са пословном праксом сродних институција у развијеним тржишним привредама

Циљеви Фонда

Основни циљеви у 2020. години конципирани су тако, да буду у синергији са Програмом рада Покрајинске владе за 2020. годину, односно са Покрајинским секретаријатом за привреду и туризам, који је уједно и ресорни Секретаријат Фонда.

Основни циљеви Фонда су, да се кроз одобравање гаранција, по различитим Конкурсима, на територији АП Војводине обезбеди:

- стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва (микро, малих и средњих предузећа);
- очување постојећег нивоа запослености,

- ✚ пораст запослености на територији АП Војводине путем:
 - ✓ развоја и интензивирања руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију;
 - ✓ развоја непољопривредних делатности на селу;
 - ✓ развоја и промоције туризма, посебно у руралним подручјима;
- ✚ повећање обима извоза привредних субјеката са територије АП Војводине;
- ✚ креирање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије;
- ✚ повећање конкурентности путем оптималног коришћења компаративних предности АП Војводине; као и
- ✚ унапређење динамичнијег и уравнотеженијег регионалног развоја АП Војводине.

Фонд закључује Споразуме о пословној сарадњи са пословним банкама, које су спремне да својим кредитним линијама подрже програмске активности Фонда, односно да своје услове кредитирања (висина каматне стопе, рок и начин отплате кредита) прилагоде условима дефинисаним у програму рада Фонда, као и конкурсима које Фонд расписује за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању одређених привредних делатности.

1.3. Организациона структура, политика запошљавања и политика зарада

Полазећи од циљева због којих је основан, врсте послова и потребе да се на функционалном принципу обезбеди обављање сродних међусобно повезаних послова, у Фонду су образовани следећи организациони делови:

Пословни сектор:

- ❖ Одељење промоције, продаје и развоја нових производа;
- ❖ Одељење за издавање гаранција, праћење портфолија и наплате пласмана.

Сектор за управљање ризицима и ризичним пласманима:

- ❖ Одељење за управљање ризицима;
- ❖ Одељење за наплату проблематичних пласмана.

Сектор пословне подршке:

- ❖ Одељење за финансије, рачуноводство, планирање и извештавање;
- ❖ Одељење општих и правних послова.

Поред директора Фонда, именованог лице од стране Скупштине АП Војводине и наведених организационих делова, због специфичности послова у Фонду, утврђена су и радна места ван организационих делова и то:

1. Извршни директор,
2. Интерни ревизор, као и
3. Саветник директора.

За обављање послова из делатности Фонда систематизовано је укупно 20 радних места и једно радно место за именовано лице, директора Фонда.

Просечан број запослених током 2020. године био је 17. Послове у Фонду обављало је 17 запослених радника на неодређено време, од којих је 15 радника са високом стручном спремом и два радника са средњом стручном спремом. Од укупног броја запослених, седам су биле женског, а десет мушког пола, што представља уравнотежен однос посматрано са родног аспекта, Зараде запослених у 2020. години исплаћиване су у складу са прописима који уређују исплату зарада код корисника јавних средстава.

1.4. Органи управљања Фонда

Органи Фонда су: Управни одбор, Надзорни одбор и директор Фонда.

Управни одбор Фонда има председника и шест чланова. Председника и чланове Управног одбора Фонда именује и разрешава Покрајинска влада. Управни одбор Фонда доноси Статут, Правила пословања и друге опште акте Фонда, Програм рада Фонда, утврђује пословну политику и доноси акте пословне политике Фонда, усваја Финансијски план Фонда, Извештај о пословању Фонда, као и финансијске извештаје, именује Комисију за доделу гаранција (експертски тим), одлучује о статусним променама Фонда, доноси Правилник о раду, доноси Пословник о свом раду, даје сагласност на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Фонду, обавља и друге послове утврђене Статутом и Правилима пословања Фонда. На Статут Фонда, Правила пословања Фонда и статусне промене, извештај о пословању, сагласност даје Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, а на програм рада, финансијски план Фонда и финансијске извештаје, сагласност даје Покрајинска влада.

Надзорни одбор Фонда има председника и два члана, које именује Скупштина Аутономне Покрајине Војводине. Надзорни Одбор Фонда: врши надзор над законитošћу рада Директора и Управног одбора Фонда, прегледа финансијске извештаје и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима, утврђује да ли се пословне књиге и друга документа Фонда воде уредно и у складу са прописима, разматра Извештај о пословању Фонда, доноси пословник о свом раду, обавља и друге послове утврђене Статутом Фонда. Надзорни одбор Фонда, најмање једанпут годишње подноси извештај о резултатима извршеног надзора, Покрајинској влади.

Директора Фонда именује и разрешава Скупштина Аутономне Покрајине Војводине.

Комисија за доделу гаранција има седам чланова које именује Управни одбор Фонда. Комисија је стручно тело које ради по правилима струке која важе у банкама и осталим финансијским институцијама, упутствима Управног одбора и основним критеријумима утврђеним Статутом Фонда и Програмом рада. Комисија разматра захтеве за доделу гаранција по објављеним конкурсима и предлаже Управном одбору

Фонда одлуке о додели гаранција уз поштовање критеријума за доделу гаранција који су утврђени Статутом Фонда.

1.5. Финансирање Фонда

Средства Гаранцијског фонда су у јавној својини и обезбеђена су: из прихода од приватизације, прихода из буџета АП Војводине, као и из сопствених прихода. Основни капитал Фонда, обухвата јавни - покрајински капитал, формиран на основу средстава који је Фонд добио из буџета АП Војводине 2004, 2005, 2006, 2007, 2008. и 2010. године и који се увећавао за износ остварене добити из претходне године. Гаранцијски фонд није користио средства, односно примао дотације из буџета АП Војводине у последњих 10 (десет) календарских година, тј. од 2010. године.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА РАДА ГАРАНЦИЈСКОГ ФОНДА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА 2020. ГОДИНУ

Програмом рада Гаранцијског фонда АП Војводине за 2020. годину дефинисани су основни циљеви и принципи функционисања Фонда, које су у складу са Националном стратегијом одрживог развоја Републике Србије и Националном стратегијом за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности.

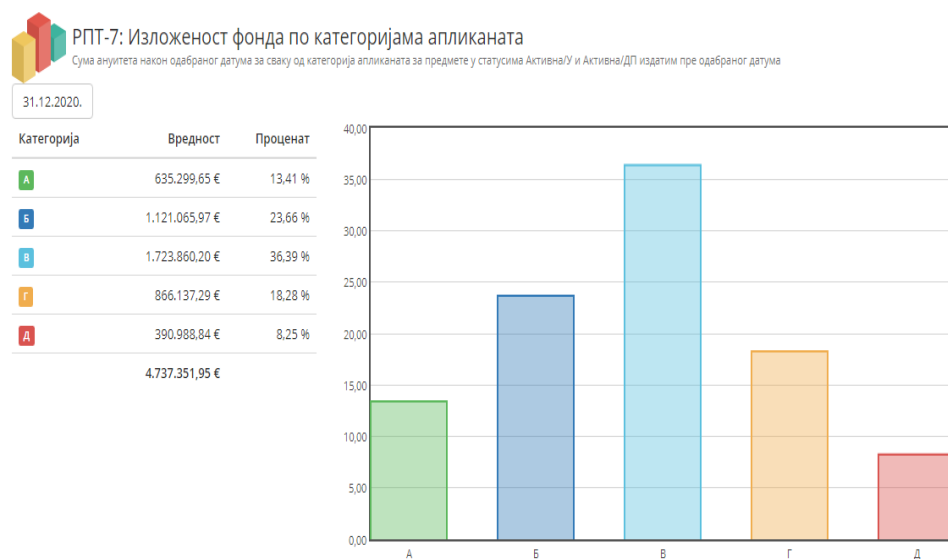
Припрема планских докумената за 2020. годину, почела је доношењем Одлуке о начину утврђивања и висини гарантног потенцијала од стране Управног одбора Гаранцијског фонд АП Војводине, која је донета на дан 4.12.2020. године. Основни капитал износио је **1.256.425.229,06** динара, примењен је мултипликатор вредности са коефицијентом 2,00 и утврђен је резервни потенцијал у висини од 20% основног капитала који је износио 502.570.091,62 динара.

На основу претходно утврђених параметара и податка о вредности претходно издатих гаранција у износу од 718.140.125,69 динара, одређен је слободни гарантни потенцијал у висини од 1.292.140.240,81 динара који је представљао оквир за пословање у 2020. години.

Кроз конкурсне активности у извештајном периоду поднето је укупно 35 захтева за издавање гаранција. Као резултат анализе бонитета и идентификације и процене ризика, Управни одбор Фонда је одобрио издавање укупно 28 гаранција. Девет апликаната је у периоду након одлуке Управног одбора одустала од захтева за гаранцијом (у укупном износу од 428.949,89 ЕУР, односно 50.401.612,08 динара), 7 апликаната су још увек у преговорима о кредитном аранжману са пословном банком (340.653,46 ЕУР, односно 40.026.781,55 динара), док је 6 гаранција које су одобрене у 2020. години издато у 2021. години (297.712,80 ЕУР, односно 34.981,254 динара).

У извештајном периоду ангажован је гарантни потенцијал Фонда у укупном износу од 817.076,01 ЕУР, односно 97.405.012,94 динара (укупан гарантовани износ издатих гаранција је гарантовани износ који обухвата главницу и припадајућу камату).

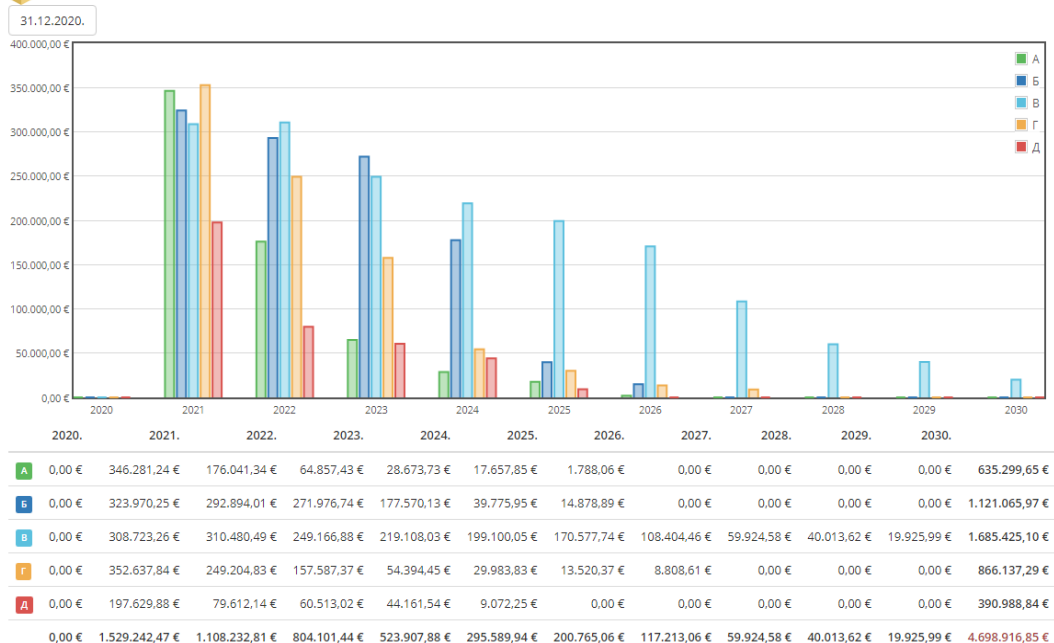
У Табели и графикону 2.1. приказана је изложеност Фонда по категоријама апликаната, у апсолутним износима и у процентима. Изложеност представља вредност за коју Фонд у тренутку пресека који је направљен за потребе овог извештаја (31. децембар 2020. године) гарантује према комерцијалним банкама, а у име својих клијената и она износи 4.737.351,95 ЕУР. Као што се из табеле може видети, највећи износ тренутно активних гаранција се односи на клијенте који спадају у „В“ категорију клијената.

Табела и графикон 2.1.

У Табели и графикону 2.2. приказан је обим гаранција Фонда који ће се ослобађати у наредним годинама и то по структури клијената, а у складу са одобреним ануитетним плановима комерцијалних банака. Ови износи односе се на стање портфолија Фонда на дан 31.12.2020. односно све будуће издате гаранције након овог пресека ће утицати на промену висине вредности и структуре приказаног износа.

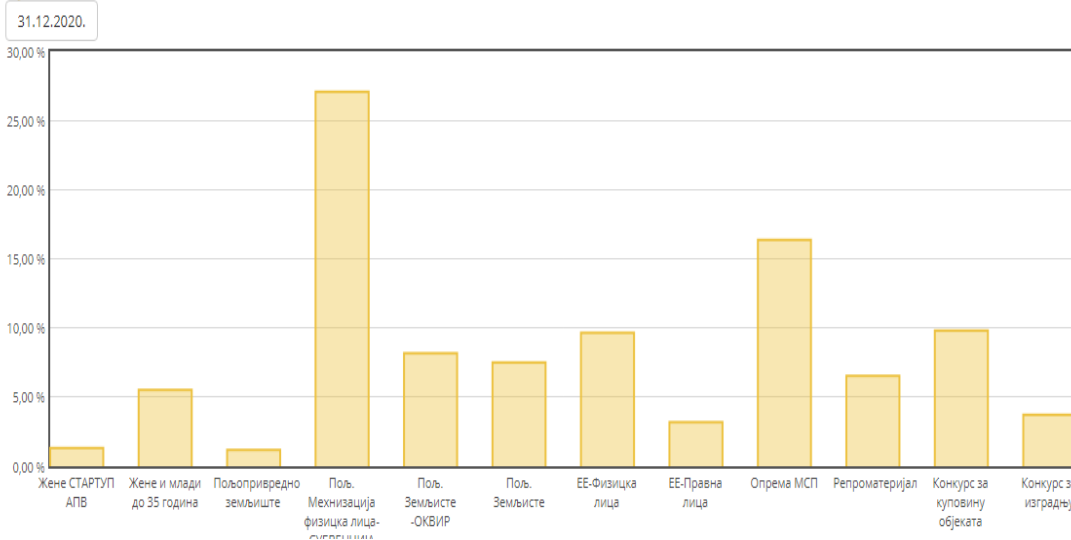
РПТ-6: Изложеност фонда по категоријама апликаната и по годинама
Сума анuitета након одабраног датума за сваку од категорија апликаната груписана по годинама за предмете у статусима Активна/У и Активна/ДП издатим пре одабраног датума

Табела и графикон 2.2.

У Табели и графикону 2.3. приказана је структура портфолија Фонда по Конкурсима, у апсолутним износима и у процентима, у тренутку састављања овог извештаја. Уочљиво је да највећи проценат издатих гаранција чине конкурси из области пољопривреде (59,58% укупног порфолија Фонда).

РПТ-9: Изложеност фонда по конкурсима
Сума анuitета након одабраног датума груписана по конкурсима за предмете у статусима Активна/У и Активна/ДП издатим пре одабраног датума

Шифра	Конкурс	Вредност	Проценат
14	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању СТАРТ УП програма радно неактивних жена са територије АП Војводине	62.095,57 €	1,31 %
15	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању набавке опреме предузетницама, женама основачима малих предузећа и младима до 35 година старости који делатност обављају мање од три године са територије АП Војводине	261.066,75 €	5,51 %
17	Пољопривредно земљиште	55.475,06 €	1,17 %
25	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за набавку нове пољопривредне механизације и опреме	1.282.682,46 €	27,08 %
27	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за куповину пољопривредног земљишта	387.407,70 €	8,18 %
28	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за куповину пољопривредног земљишта	355.519,77 €	7,50 %
31	ЕЕ-Физичка лица	456.700,09 €	9,64 %
32	Конкурс за набавку енергетски ефикасне опреме и опреме за коришћење обновљивих извора енергије	150.829,67 €	3,18 %
33	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању набавке нове опреме микро, малим и средњим привредним друштвима, предузетницима и земљорадничким задругама	775.002,56 €	16,36 %
34	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању набавке репроматеријала у пољопривреди	309.733,00 €	6,54 %
35	Одобрење гаранција за обезбеђење кредита намењених инвестиционим улагањима у куповину објеката за обављање привредних делатности и вршење медицинских и васпитно-образовних услуга	464.771,03 €	9,81 %
36	Конкурс за изградњу, реконструкцију, доградњу и адаптацију објеката за обављање привредних и пољопривредних делатности као и набавку пратеће опреме	176.068,28 €	3,72 %
		4.737.351,95 €	

Табела и графикон 2.3.

У Табели и графикону 2.4. приказан је ниво ризика гарантног портфолија Фонда по годинама. Према Процедуре за мерење ризика гарантног портфолија Фонда, све гаранције издате клијентима који припадају „А“, „Б“ и „В“ категорији, сматрају се добрим пласманима Фонда.

Са друге стране, гаранције издате клијентима који припадају „Г“ и „Д“ категорији, сматрају се ризичнијим пласманима Фонда.

Лимити ризика дефинишу се као однос добрих пласмана и укупног портфолија Фонда. Уколико добри пласмани чине:

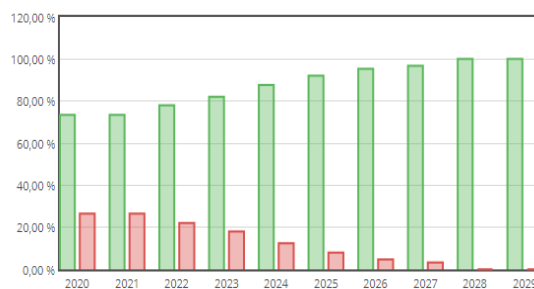
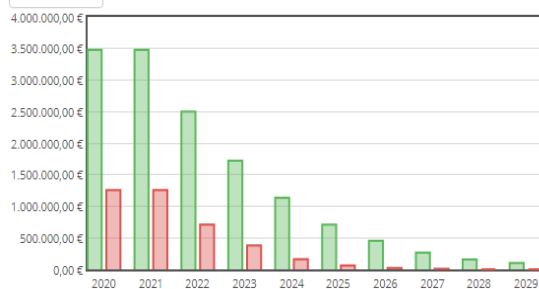
- А+Б+В више од 80% портфолија – низак ризик
- А+Б+В од 70% до 80% портфолија – прихватљив ризик
- А+Б+В од 60% до 70% портфолија – прихватљиво повећан ризик
- А+Б+В од 50% до 60% портфолија – повећан ризик
- А+Б+В испод 50% - висок ризик.

РПТ-8: Ниво ризика гарантног портфила фонда

Сума ануитета након одабраног датума за групе категорија апликаната А+Б+В и Г+Д за предмете у статусима Активна/У и Активна/ДП издатим пре одабраног датума

31.12.2020.

Година	А+Б+В	А+Б+В	Г+Д	Г+Д	Укупно
2020.	3.480.225,82 €	73,46 %	1.257.126,13 €	26,54 %	4.737.351,95 €
2021.	3.480.225,82 €	73,46 %	1.257.126,13 €	26,54 %	4.737.351,95 €
2022.	2.501.251,06 €	77,97 %	706.858,41 €	22,03 %	3.208.109,47 €
2023.	1.721.835,22 €	82,00 %	378.041,45 €	18,00 %	2.099.876,67 €
2024.	1.135.834,17 €	87,66 %	159.941,05 €	12,34 %	1.295.775,22 €
2025.	710.482,29 €	92,05 %	61.385,06 €	7,95 %	771.867,35 €
2026.	453.948,44 €	95,31 %	22.328,97 €	4,69 %	476.277,41 €
2027.	266.703,74 €	96,80 %	8.808,61 €	3,20 %	275.512,35 €
2028.	158.299,29 €	100,00 %	0,00 €	0,00 %	158.299,29 €
2029.	98.374,71 €	100,00 %	0,00 €	0,00 %	98.374,71 €

Табела и графикон 2.4.

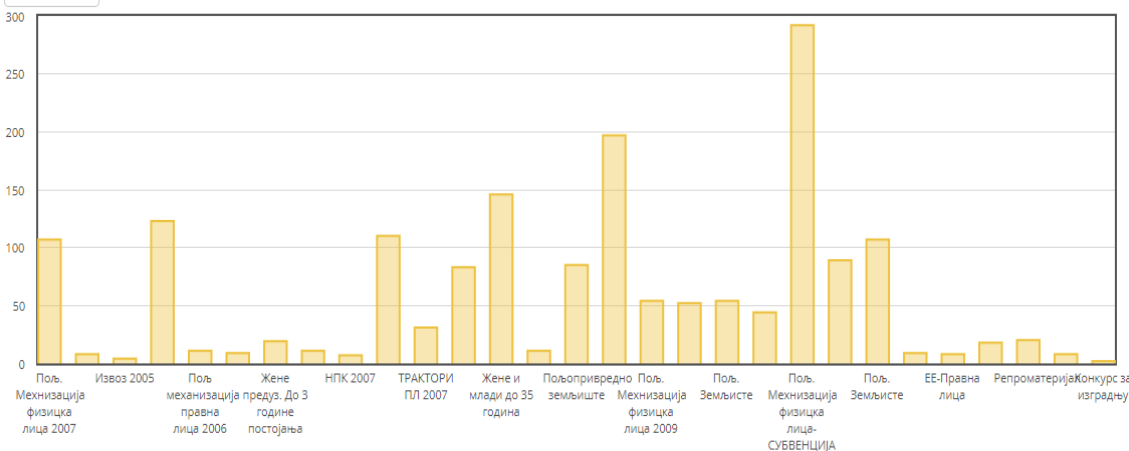
У Табели и графикону 2.5. приказана је структура издатих гарација од почетка оперативног рада Фонда па до пресека садржаног у овом извештају. Подаци приказују број издатих гаранција по конкурсним активностима.

РПТ-10: Број гаранција по конкурсима

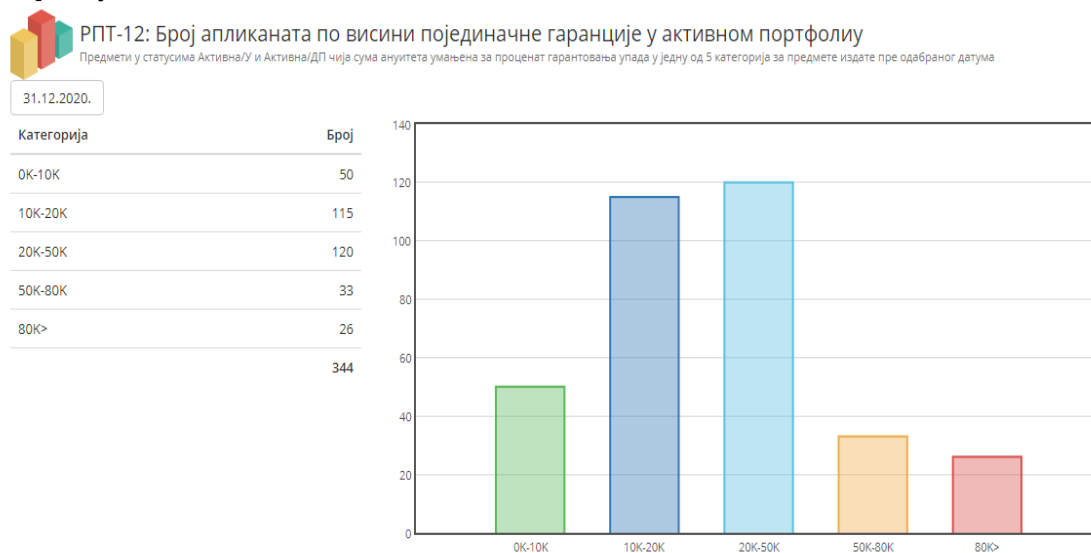
Број предмета у статусима Активна/У, Активна/ДП, Пала, Истекла и Затворена груписани по конкурсима издатим пре одабраног датума

31.12.2020.

Табела и графикон 2.5.

У Табели и графикону 2.6. приказан је број апликаната Фонда по висини појединачне гаранције у активном портфолију. Извршена је категоризација гаранција у пет претходно дефинисаних опсега, а како се запажа, клијенти су доминантно аплицирали за гаранције које се налазе у интервалу од 10.000 до 20.000 ЕУР као и у интервалу 20.000 до 50.000 ЕУР.

Табела и графикон 2.6.

У Табели и графикону 2.7. приказан је обим издатих гаранција Фонда од почетка његовог рада до пресека који је сачињен за потребе овог извештаја. Обим је приказан у ЕУР и номиналном броју и упоређен је са обимом до сада палих гаранција које су приказане бројчано и вредносно у ЕУР. У Табели и графикону 2.8. ова проблематика је приказана у аналитичком облику где су пале гаранције приказане по годинама у своја два облика вредносном и бројачаном, док је у Табели и графикону 2.9 дат преглед палих гаранција по конкурсима.

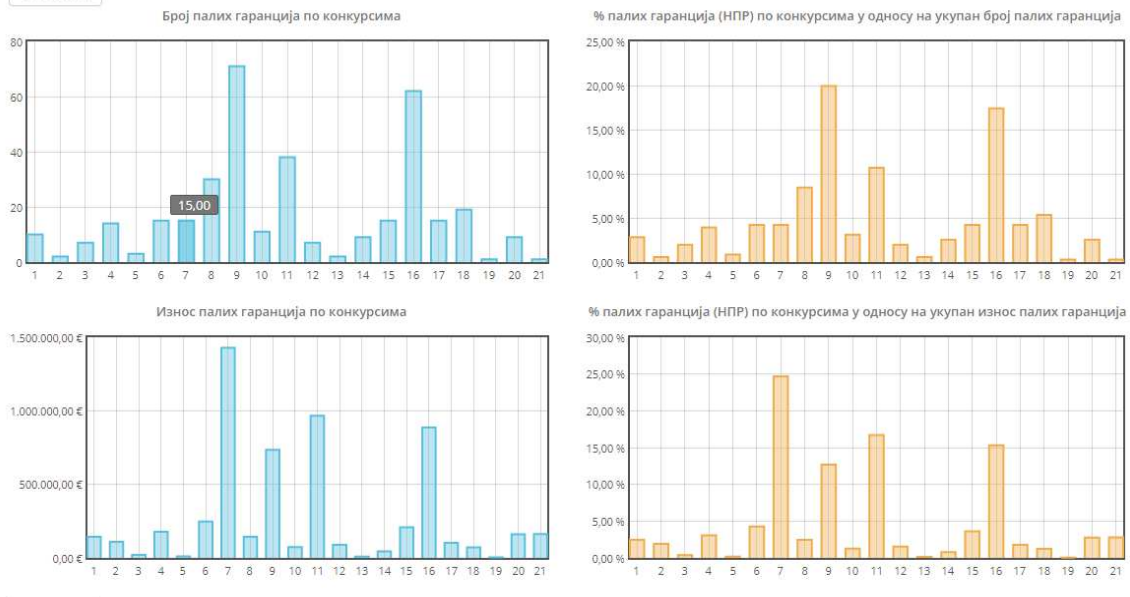
Табела и графикон 2.7.

Током 2020. године пословне банке, као корисници по гаранцијама, упутиле су Фонду укупно 45 протеста, по основу 42 гаранција (предмета), што значи да је по појединим гаранцијама било више делимичних протеста.

У 4 гаранције (предмета) протестован је износ укупног преосталог дуга корисника кредита и по том основу Фонд је интервенисао са износом од 914.821,93 динара. Фонд је по 38 гаранције (предмета) извршио плаћања доспелих, а ненаплаћених анuitете корисника кредита и по том основу Фонд је корисницима по гаранцијама исплатио износ од 18.639.689,26 динара.

Укупно, из средстава Фонда у 2020. години, измирене су обавезе корисника кредита у износу од **19.554.511,19 динара** по активираним гаранцијама, док је од дужника наплаћен укупан износ од **20.101.514,96 динара**. Напомињемо да се наплаћени износ састоји од потраживања из извештајног периода и потраживања из претходних периода.

РПТ-17: Пале гаранције по конкурсима
31.12.2020.

#	Конкурс	Број палих	%	Износ палих	%
1.	06, Пољ. Механизација физичка лица 2006	10	2,81 %	142.918,53 €	2,47 %
2.	07, Пољ. механизација правна лица 2006	2	0,56 %	109.564,57 €	1,89 %
3.	08, Женско пред. СТАРТ УП 2007	7	1,97 %	21.251,25 €	0,37 %
4.	09, Жене предуз. до 3 године постојања	14	3,93 %	177.913,03 €	3,07 %
5.	10, Избегла лица - трактори	3	0,84 %	10.697,95 €	0,18 %
6.	12, Пољ. Механизација физичка лицаИ 2007 ФЛ	15	4,21 %	247.048,28 €	4,27 %
7.	13, ТРАКТОРИ ПЛ 2007	15	4,21 %	1.428.199,04 €	24,68 %
8.	14, Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању СТАРТ УП програма радно неактивних жена са територије АП Војводине	30	8,43 %	142.850,75 €	2,47 %
9.	15, Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању набавке опреме предузетницама, женама основачима малих предузећа и младима до 35 година старости који делатност обављају мање од три године са територије АП Војводине	71	19,94 %	733.936,96 €	12,68 %
10.	17, Пољопривредно земљиште	11	3,09 %	72.645,21 €	1,26 %
11.	18, Пољ. Механизација физичка лица 2008 ФЛ	38	10,67 %	966.528,39 €	16,70 %
12.	19, Пољ. Механизација физичка лица 2009	7	1,97 %	88.044,51 €	1,52 %
13.	20, Пољ. Механизација физичка лица	2	0,56 %	8.826,59 €	0,15 %
14.	23, Пољ. Земљиште	9	2,53 %	44.711,77 €	0,77 %
15.	24, Пољ. Механизација физичка лица 2011	15	4,21 %	208.334,26 €	3,60 %
16.	25, Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за набавку нове пољопривредне механизације и опреме	62	17,42 %	886.022,64 €	15,31 %
17.	27, Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за куповину пољопривредног земљишта	15	4,21 %	101.816,32 €	1,76 %
18.	28, Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за куповину пољопривредног земљишта	19	5,34 %	71.536,85 €	1,24 %
19.	33, Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању набавке нове опреме микро, малим и средњим привредним друштвима, предузетницима и земљорадничким задругама	1	0,28 %	2.877,03 €	0,05 %
20.	34, Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању набавке репроматеријала у пољопривреди	9	2,53 %	159.878,80 €	2,76 %
21.	35, Одобрење гаранција за обезбеђење кредита намењених инвестиционим улагањима у куповину објеката за обављање привредних делатности и вршење медицинских и васпитно-образовних услуга	1	0,28 %	161.941,32 €	2,80 %
		356		5.787.544,05 €	

Табела и графикон 2.8.

Поред издавања нових гаранција, Фонд је у обавези да континуирано прати уредност враћања кредита који су обезбеђени гаранцијама Фонда у предходном периоду и да предузима одговарајуће радње које би предупредиле активирање гаранција Фонда од стране банака.

За разлику од праксе у државама резвијене тржишне економије, НБС је задржала конзервативни приступ и гаранције које издаје Гаранцијски фонд АП Војводине и даље немају статус првокласног колатерала.

Према актуелним прописима НБС у првокласни колатерал спадају гаранције које издаје држава, аутономна покрајина или локална самоуправа. Уколико би гаранција Фонда имала статус првокласног колатерала, услови кредитирања би били знатно повољнији за клијенте Фонда, услед смањења кредитног ризика пословних Банака. Претходно наведено, би за последицу имало нижи ниво издвајања средстава комерцијалних банака, по основу обавезне резерве, која тренутно по свакој прихваћеној гаранцији Гаранцијског фонда АП Војводине износи и до 100% њене вредности и изузетно оптрећује пословање Банака. Да би се то постигло, мишљења смо да је неопходно, да држава донесе системски закон којим би се посебно уредило гаранцијско пословање, а самим тим, би се гаранције Фонда сврстале у ред првокласних колатерала.

Захваљујући чланству у **АЦЕМ - Европска асоцијација гарантних институција** (*AECM - European Association of Mutual Guarantee Societies*) Фонд је прикупио примере актуелних законских решења из земаља развијене тржишне привреде, која би могла бити добра полазна основа, за израду националног законског предлога везаног за гаранцијске шеме и гаранцијско пословање.

3. КОНКУРСНЕ АКТИВНОСТИ У 2020. ГОДИНИ

Гаранцијски фонд обезбеђује реализацију планираних циљева, на територији АП Војводине, кроз одобравање гаранција, по различитим Конкурсима.

Основни циљеви у 2020. години конципирани су тако, да буду у синергији са Програмом рада Покрајинске владе за 2020. годину, односно са Покрајинским секретаријатом за привреду и туризам, који је уједно и ресорни Секретаријат Фонда.

У циљу што ефикасније реализације утврђених циљева, Управни одбор Гаранцијског фонда АП Војводине је у протеклом периоду у континуитету доносио одлуке о изменама постојећих конкурса кроз:

- ✚ Проширење могућности аплицирања у конкурсима на МСП, предузетнике, РПГ и задруге (нпр. у конкурсима који се односе на пољопривреду могла су да аплицирају само РПГ, а сада могу и правна лица, задруге и предузетници);
- ✚ Проширење могућности аплицирања у конкурс „START UP“ за жене и предузетнице које послују до три године и на младе до 35 година старости;
- ✚ Проширење Конкурса за монтажне силосе за финансирање градње, реконструкције и адаптације силоса, хладњача, подних складишта и набавку пратеће опреме, а потом и његове измене и усвајања Конкурса за изградњу, реконструкцију, доградњу и адаптацију објеката за обављање привредних и пољопривредних делатности као и набавку пратеће опреме.
- ✚ Повећање лимита за издавање гаранција по конкурсима како би се на адекватан начин изашло у сусрет потребама Клијената; као и
- ✚ Продужење рокова отплате кредита.

Почетком 2017. године, донета је Одлука о усвајању оквирног текста Споразума о пословној сарадњи са банкама кредиторима, којим је понуђена сарадња пословним банкама које су спремне да својим кредитним линијама подрже нове програмске активности Фонда, односно да своје услове кредитирања (висина каматне стопе, области финансирања, рок и начин отплате кредита) прилагоде условима дефинисаним у измењеним конкурсима које је Фонд расписао за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању одређених привредних делатности.

Током 2020. године, било је оперативно укупно једанаест Конкурса, односно постојала је могућност подношења Пријава на Конкурсе за заинтересована привредна друштва (микро, мала и средња), предузетнике, земљорадничке задруге и регистрована пољопривредна газдинства са територије Аутономне Покрајине Војводине и то:

- Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за набавку нове пољопривредне механизације и опреме
- Конкурс за финансирање енергетски ефикасне опреме и опреме неопходне за коришћење обновљивих извора енергије;
- Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита намењених куповини пољопривредног земљишта
- Конкурс за финансирање набавке нове опреме;
- Конкурс за изградњу, реконструкцију, доградњу и адаптацију објеката за обављање привредних и пољопривредних делатности као и набавку пратеће опреме;
- Конкурс за финансирање набавке опреме предузетницама, власницима малих предузећа и младима до 35 година старости који делатност обављају мање од три године;
- Конкурс за финансирање **START UP** програма радно неактивних жена и младих до 35 година старости;
- Конкурс за набавку репроматеријала;
- Конкурсе за куповину објеката за обављање привредних делатности и вршење медицинских и васпитно-образовних услуга;
- Конкурс за обезбеђење кредита намењених финансирању инвестиција у пољопривреди у оквиру ИПАРД програма;
- Конкурс за обезбеђење кредита намењених финансијској подршци привредним субјектима за одржавање ликвидности услед пандемије **COVID 19**.

3.1. Конкурс за обезбеђење кредита намењених финансијској подршци привредним субјектима за одржавање ликвидности услед пандемије COVID 19.

Глобални изазов у 2020. години представљао је избијање пандемије Корона вируса (**Covid-19**), чија је експанзија широм света имала негативан утицај на светску економију. Република Србија је предузела низ мера за превенцију ширења вируса (као што су ограничења путовања, мере карантина, санитарне мере, вакцинација), као и за ублажавање негативног утицаја на привреду у погледу понуде и тражње путем разних фискалних мера и државне помоћи.

Органи управљања Гаранцијског фонда су предузели све неопходне мере на основу препорука и уредби Министарства здравља и Владе Републике Србије.

Поступајући по препоруци покрајинске владе, односно Закључку број:127-06-110/2020-01 од 27.04.2020. године, Одбора за економска питања и буџет, о смањењу негативних последица проузрокованих пандемијом **Covid-19** изазване вирусом Sars-

CoV-2 корона вируса, Гаранцијски фонд је припремио Конкурс намењен привредним субјектима и пољопривредним газдинствима, који своју пословну активност обављају на територији АП Војводине, а према моделу Фонда за развој Републике Србије.

Управни одбор Гаранцијског фонда АП Војводине је на својој седници, одржаној 08.05.2020. године донео **Одлуку о расписивању Конкурса за финансијску подршку привредним субјектима за обезбеђење кредита намењених подршци привредним субјектима за одржавање ликвидности (конкурс за обртна средства) услед пандемије COVID – 19**, привредним друштвима (микро, малим и средњим), предузетницима, земљорадничким задругама и регистрованим пољопривредним газдинствима са територије Аутономне Покрајине Војводине, гарантног потенцијала од 200 милиона динара.

Основни услов за издавање Гаранција, односно за реализацију ових кредита је да привредни субјекат, у периоду од 15.03.2020. године па до истека три месеца након пуштања средстава у коришћење, не смањује број запослених више од 10%, не рачунајући запослене који су са привредним субјектом у приватном сектору закључили уговор о раду на одређено време пре 15.03.2020. године за период који се завршава у наведеном временском оквиру.

Услов који морају да испуне подносиоци пријава је да нису у тешкоћама, односно да над њима није покренут стечајни поступак, да се над њима не спроводи поступак за унапред припремљени план реорганизације или да на снази нису мере из унапред припремљеног плана реорганизације (УППР), да се над њиме не спроводи план реорганизације или да на снази нису мере из плана реорганизације, финансијско реструктурирање или поступак ликвидације.

Ово је једини Конкурс који се реализује преко Гаранцијског фонда АП Војводине и пословних банака, а који је био временски ограничен (првобитно) до 31. децембра 2020. године. Имајући у виду континуитет пандемије, рок важења Конкурса продужен је до краја 2021. године.

По овом Конкурсу гарантује се за кредите одобрене **привредним субјектима, који своју пословну активност обављају на територији АПВ, а ради обезбеђења обртних средстава за одржавање текуће ликвидности у циљу редовног измиривања обавеза према пословним партнерима, запосленима и држави.**

Одобрена средства се могу користити за одржавање текуће ликвидности и набавку обртних средстава (за измиривање обавеза према добављачима за набављени материјал, гориво, сировине, за допуну залиха, за сезонске потребе, за измирење обавеза према држави, за зараде као и сва друга плаћања којима се омогућава одржавање текуће ликвидности, **осим за рефинансирање кредита код пословних банака, Фонда за развој и других финансијских организација**).

Издавање Гаранције се може одобрити и ако је у званичним финансијским извештајима привредног субјекта за једну од последње две године, исказан нето губитак али је остварен пословни добитак.

Учесници Конкурса своју заинтересованост за одобрење кредита и издавање гаранција изражавају путем подношења Пријаве на Конкурс за одобравање Гаранције.

Фонд одобрава Гаранције за кредите одобрене у динарима или деноминираним у ЕУР-има у складу са пословном политиком Банке и Фонда, на износ до **100 % укупног потраживања Банке по кредиту** (главни дуг увећан за редовну камату и евентуалну затезну камату).

Банка и Фонд одобравају кредите у динарима или деноминираним у ЕУР-има и издавати гаранције под следећим условима:

- **Износ одобреног кредита:** у складу са кредитном способношћу, од минимално **ЕУР 5.000,00** до максимално **ЕУР 100.000,00** у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај;
- **Рок отплате кредита:** до 36 месеци који укључује грејс период до дванаест месеци, укупно трајање кредита је до 12 месеци грејс периода и до 24 месеца отплате;
- **Грејс период:** до 12 месеци, који је укључену рок отплате кредита (камата се обрачунава и наплаћује у току грејс периода;
- **Номинална каматна стопа:** пројектована каматна стопа је 1% на годишњем нивоу, односно најнижа каматна стопа коју одобри пословна банка;

Управни одбор Гаранцијског фонда АП Војводине је на својој седници, одржаној 22.12.2020. године донео Одлуку о продужењу Конкурса, најкасније до 31. децембра 2021. године.

У току 2020. године клијенти су подносили захтеве за одобравање гаранција за обезбеђење кредита одобрених од стране пословних банака за следеће конкурсне активности и то:

3.2. Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за набавку нове пољопривредне механизације и опреме

Управни одбор Гаранцијског фонда АП Војводине је у априлу 2011. године донео Одлуку о расписивању Конкурса за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита намењених пољопривредницима - носиоцима регистрованих пољопривредних газдинстава за набавку нове пољопривредне механизације-трактора, комбајна и прикључних пољопривредних машина, а у 2012. години је изменио услове Конкурса тако што је проширио предмет кредитирања на опрему која се користи у пољопривредној производњи, а која није била обухваћена у ранијем тексту Конкурса. Намера проширења Конкурса је да се корисницима кредита који су обезбеђени гаранцијом Фонда омогући набавка широког асортимана опреме из области производње и складиштења житарица, индустријског, лековитог, ароматичног и зачинског биља, воћа, поврћа, украсног биља, као и опреме за мобилне сушаре, опреме за наводњавање, опреме за заштиту од елементарних непогода и сточарску производњу, те на набавку вишегодишњих засада и матичног стада.

Управни одбор Гаранцијског фонда АП Војводине је у фебруару 2017. године изменио услове Конкурса, тако што је омогућио правним лицима, задругама и предузетницима да аплицирају, продужен је рок отплате кредита на десет година, предвиђена је могућност код уговарања инструмената обезбеђења да поред пољопривредног земљишта, инструмент обезбеђења буде и хипотека на стамбено/пословном објекту, као и да Фонд, Банка и Клијент могу уговорити и друга средства обезбеђења уредног враћања доспелих обавеза. На овај начин је омогућено и пољопривредним произвођачима који се не баве примарном пољопривредном производњом и поседују мање површине пољопривредног земљишта да буду Клијенти Фонда (сточари, повртари, пчелари нпр.)

У складу са условима Конкурса и Правилима пословања Гаранцијског фонда у 2020. години издата је **1 гаранција** и ангажован је гарантни потенцијал у укупном износу од 22.649,90 ЕУР, односно 2.662.477,63 динара.

3.3. Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита намењених куповини пољопривредног земљишта

Управни одбор Гаранцијског фонда АП Војводине је крајем јуна 2013. године донео Одлуку о расписивању Конкурса за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита намењених куповини пољопривредног земљишта (физичким лицима) - носиоцима регистрованих пољопривредних газдинстава са намером да се поспеши укупњавање пољопривредних поседа оних пољопривредника који у власништву имају мање од 50 хектара. У току 2014. године Управни одбор је донео одлуку да се подигне лимит који се односи на величину поседа са 50 на 100 хектара. Разлог за подизање лимита је постојање великог интересовања носиоца регистрованих пољопривредних газдинстава који имају у поседу више од 50 хектара. На тај начин услови везано за величину поседа усаглашени су са државним мерама за добијање субвенција у пољопривреди. Обзиром да је овај производ Фонда по свим параметрима, јединствен и најповољнији на домаћем тржишту, интересовање за њега у 2014. и 2015. години је било значајно.

Управни одбор Гаранцијског фонда АП Војводине је у фебруару 2017. године изменио услове Конкурса, тако што је омогућио правним лицима, задругама и предузетницима да аплицирају, продужен је рок отплате кредита на петнаест година, повећан је максималан износ кредита за који се гарантује на 200.000 еура, предвиђена је могућност код уговарања инструмената обезбеђења да поред пољопривредног земљишта, инструмент обезбеђења буде и хипотека на стамбено/пословном објекту, као и да Фонд, Банка и Клијент могу уговорити и друга средства обезбеђења уредног враћања доспелих обавеза.

У складу са условима Конкурса и Правилима пословања Гаранцијског фонда у извештајном периоду издата је **1 гаранција** и ангажован је гарантни потенцијал у износу од 24.037,20 ЕУР, односно 2.826.298,78 динара.

3.4. Подршка женском предузетништву и младима

У циљу реализације Програма равномерног и одрживог привредног развоја и Националне стратегије за побољшање положаја жена и остваривање родне равноправности, те подстицања привредних активности жена и њиховог запошљавања, Фонд је пружао подршку радно неактивним женама (start up програми) и женама предузетницама које делатност обављају мање од три године од новембра 2006. године кроз расписивање два Конкурса:

- ❖ за подршку програма радно неактивних жена, као и
- ❖ за финансирање набавке опреме женама предузетницама и женама оснивачима малих предузећа које делатност обављају мање од три године.

У програмима рада Гаранцијског фонда АП Војводине од 2017. године, приоритет у издавању гаранција су добили програми привредних субјеката чији су оснивачи жене, али и млади и образовани, те је у смислу операционализације овог приоритета, Управни одбор Гаранцијског фонда у фебруару 2017. године изменио услове постојећег Конкурса. Изменама је омогућено младима до 35 година старости (мушкарцима и женама) да аплицирају и започну сопствени бизнис, као и младим предузетницима који делатност обављају мање од три године да прошире своју делатност. Такође, повећан је максималан износ кредита за који се гарантује на 10.000 еура и 20.000 еура, у зависности од тога да ли су апликанти почетници или већ обављају регистровану делатност.

Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва (микро, малих и средњих предузећа), очување постојећег нивоа запослености и пораст запослености на територији АП Војводине представљају веома важне циљеве за Фонд у 2020. години, а потпуно у складу са Покрајинским акционим планом запошљавања, чијим се мерама одређене категорије становништва, по старости, мотивишу да се упусте у самосталне пословне подухвате, али и да се запосле код постојећих послодаваца.

У складу са условима Конкурса за подршку програмима радно неактивних жена и младих („start up“) и Правилима пословања Гаранцијског фонда у 2020. години издата је **1 гаранција** и ангажован је гарантни потенцијал у износу од 9.610,22 ЕУР, односно 1.129.869,72 динара. У складу са условима Конкурса за финансирање набавке опреме женама предузетницама и младима који делатност обављају мање од три године и Правилима пословања Гаранцијског фонда у извештајном периоду издате су **3 гаранције** и ангажован гарантни потенцијал у укупном износу од 57.234,51 ЕУР односно 6.729.350,67 динара.

Активност Фонда везана за женско предузетништво се није ограничавала само на издавање гаранција. Фонд је од самог почетка програма подршке пројектима жена предузетница, односно од 2006. године, перманентно пратио њихово пословање. Гаранцијски фонд АП Војводине прати пројекте свих шест година, колики је и рок

отплате кредита. Поред тога, Фонд врши упоређивање планираних и остварених циљева, обавља саветодавну функцију, обезбеђује презентације на сајмовима предузетника и осталим сајамским манифестацијама, као и медијско експонирање путем учешћа на разним промоцијама. Својим саветима, сугестијама и предлозима, запослени у Фонду, помагали су кориснике гаранција да изађу из евентуалних проблематичних ситуација и наставе започете предузетничке активности.

3.5. Подршка набавци енергетски ефикасне опреме и опреме неопходне за коришћење обновљивих извора енергије

Управни одбор Гаранцијског фонда АП Војводине је 02.04.2015. године донео Одлуку о расписивању Конкурса за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита намењених куповини нове енергетски ефикасне опреме и опреме неопходне за коришћење обновљивих извора енергије. Основни циљ издавања гаранција је стварање предуслова за лакши приступ кредитним линијама пословних банака, привредним друштвима (микро, малим и средњим), предузетницима и регистрованим пољопривредним газдинствима, ради обезбеђења недостајућих финансијских средстава за финансирање овог типа набавке.

Управни одбор Гаранцијског фонда АП Војводине је у фебруару 2017. године изменио услове Конкурса, тако што је омогућио правним лицима, задругама и предузетницима да аплицирају, продужен је рок отплате кредита на петнаест година, повећан је максималан износ кредита за који се гарантује на 200.000 еура, предвиђена је могућност код уговарања инструмената обезбеђења да поред пољопривредног земљишта, инструмент обезбеђења буде и хипотека на стамбено/пословном објекту, као и да Фонд, Банка и Клијент могу уговорити и друга средства обезбеђења уредног враћања доспелих обавеза.

Под енергетски ефикасном опремом подразумева се опрема која доводи до смањења потрошње енергије за минимално 20% и која доводи до смањења емисије CO₂ од минимално 20%. Уколико се у оквиру једног кредита финансира више различитих мера енергетске ефикасности, свака мера, односно опрема која се финансира мора остварити уштеду од минимално 20%.

Прецизиране су области које ће се кредитирати:

- ❖ **Зграде:** Замена система грејања, Замена система за хлађење, Изолација спољних зидова и кровова, Замена спољних прозора, Замена спољних врата, Замена нерегулисаних пумпи централног грејања новим, Електронски регулисаним пумпама;
- ❖ **Коришћење извора обновљиве енергије:** Соларно-термални системи за топлу санитарну воду, Замена конвенционалног система грејања топлотном пумпом , Уградња умреженог фотонапонског система;

- ❖ **Расвета:** Замена инкандесцентних (класичних) сијалица новим ЦФЛ сијалицама, Замена старих флуоресцентних лампи модерним Т5 лампама са електронским баластом;
- ❖ **Пољопривредна опрема:** Пољопривредна механизација (трактори, комбајни) са Tier III или Еуро 3А мотором као и мултифункционалне машине са минимум три функције, Пољопривредни алати, Рекулпација топлоте у млекарама, Комбајн са „Tier III“ или Еуро 3А мотором, Замена система за наводњавање.
- ❖ **Остала опрема** која доприноси смањењу потрошње енергије за минимално 20% и која доводи до смањења емисије CO₂ од минимално 20%.

По овом Конкурсу у извештајном периоду издата је **1 гаранција** и ангажован је гарантни потенцијал у износу од 137.942,66 ЕУР, односно 16.219.821,67 динара.

3.6. Подршка финансирања репроматеријала у пољопривреди

Принос пољопривредних производа у 2017. години, остаће упамћен као један од најлошијих у последњих неколико деценија. Услед незапамћене суше, која је захватила цео регион, приноси кукуруза, сунцокрета, шећерне репе, а великим делом и соје, били су енормно мали. Све ово одразило се у великој мери и на приходе просечног војвођанског фармера, и указало на велике проблеме који ће настати у наредном периоду. Недостатак обртних средстава у пољопривреди је увек актуелан проблем, али претходна година је довела до великих проблема готово свих пољопривредника у Војводини, нарочито оних који се баве искључиво ратарством.

Гаранцијски фонд је, излазећи у сусрет потребама пољопривредника, расписао Конкурс за финансирање репроматеријала у пољопривредној производњи. Тиме је обухваћена набавка семенске робе, ђубрива, заштитних хемијских средстава, горива, сточне хране као и осталог репроматеријала у пољопривреди.

Кредитирање обртних средстава под повољним условима веома је важно за сваку грану привреде, али нарочито је важно у пољопривреди која има наглашени сезонски карактер, и улагање у потрошни материјал у тој бранши не може се обавити са закашњењем (орање, сетва, прскање усева).

Управни одбор Гаранцијског фонда АП Војводине је 01.09.2017. године донео Одлуку о расписивању Конкурса и понудио под веома повољним условима (рок отплате до 36 месеци и до 100.000 Еура по једном захтеву) набавку репроматеријала индивидуалним пољопривредним газдинствима, земљорадничким задругама, као и микро, малим и средњим привредним друштвима која су регистрована за обављање или организацију примарне пољопривредне производње са територије Аутономне Покрајине Војводине.

По овом Конкурсу у 2020. години је издата **1 гаранција** и ангажован је гарантни потенцијал у износу од 13.086.562,50 динара односно 99.955,76 ЕУР.

3.7. Подршка куповини објеката

Управни одбор Гаранцијског фонд Аутономне Покрајине Војводине је на 25. седници V сазива, одржаној 26.01.2018. године донео одлуку о расписивању Конкурса за одобрење гаранција за обезбеђење кредита намењених инвестиционим улагањима у куповину објеката за обављање привредних делатности и вршење медицинских и васпитно-образовних услуга привредним друштвима (микро, малим и средњим), предузетницима, другим правним лицима, земљорадничким задругама и регистрованим пољопривредним газдинствима са територије Аутономне Покрајине Војводине, гарантног потенцијала од 450 милиона динара.

У складу са условима Конкурса и Правилима пословања Гаранцијског фонда у извештајном периоду, у 2020. години, издате су **3 гаранције** и ангажован је гарантни потенцијал у укупном износу од 289.577,48 ЕУР односно 34.048.540,96 динара.

3.8. Подршка финансирању изградње, реконструкције, доградње и адаптације објеката за обављање привредних и пољопривредних делатности као и набавку пратеће опреме

У току 2018. године, у контакту са заинтересованим привредницима и пољопривредним произвођачима, уочене су њихове потребе у пословању везане за изградњу, односно доградњу и адаптацију постојећих пословних објеката. Фонд је, реагујући на то, дефинисао измене постојећег Конкурса за **изградњу, реконструкцију, доградњу и адаптацију силоса, хладњача, подних складишта као и набавку пратеће опреме** за одобрење гаранција за обезбеђење кредита привредним друштвима (микро, малим и средњим), предузетницима, земљорадничким задругама и регистрованим пољопривредним газдинствима, гарантног потенцијала од 200 милиона динара, расписаног на основу Одлуке Управног одбора АП Војводине, 24.02.2017. године.

Из тог разлога, Управни одбор Гаранцијског фонда донео је 25.01.2019. године нови **Конкурс за финансирање изградње, реконструкције, доградње и адаптације објеката за обављање привредних и пољопривредних делатности као и набавку пратеће опреме** намењен привредним друштвима (микро, малим и средњим), предузетницима, земљорадничким задругама и регистрованим пољопривредним газдинствима.

По овом Конкурсу гарантоваће се за кредите одобрене за финансирање **изградње, реконструкције, доградње и адаптације:**

- ❖ Силоса;
- ❖ подних складишта;
- ❖ хладњача;
- ❖ објеката за узгој, држање и промет животиња и других објеката везаних за пољопривредну производњу;
- ❖ објеката за обављање производних и услужних делатности; као и
- ❖ као и набавку пратеће опреме

Износ одобреног кредита - кредитног оквира, у складу са кредитном способношћу, од минимално **ЕУР 5.000,00** до максимално од **ЕУР 350.000,00** у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај.

Гаранцијски фонд може, у складу са својом пословном политиком, уговорити да се до 25% средстава кредита користи за грађевинске радове који су директно повезани са финансираним пројектом.

У складу са условима Конкурса и Правилима пословања Гаранцијског фонда у извештајном периоду издате су **2 гаранције** и ангажован је гарантни потенцијал у укупном износу од 176.068,28 ЕУР односно 20.702.091,01 динара.

4. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

4.1. АЕЦМ - Европска асоцијација гарантних институција,

„АЕСМ - European Association of Mutual Guarantee Societies“

Током 2020. године, Гаранцијски фонд АП Војводине је наставио дугогодишњу сарадњу са Европском асоцијацијом гарантних институција (АЕСМ – European Association of Mutual Guarantee Societies) која је основана 1992. године у Бриселу и данас броји преко 40 чланова. Већином су то Фондови из земаља чланица Европске уније, али и финансијске институције из Руске федерације, Републике Српске и Републике Турске.

4.2. Сарадња са зеленим климатским фондом

Програмом рада Гаранцијског фонда АПВ предвиђено је да ће Фонд своју активност усмерити у правцу остварења сарадње са Зеленим климатским фондом (ГЦФ) са седиштем у Сонгду, у Јужној Кореји, који је, као глобални фонд, креиран да подржи напоре држава у развоју у транзицији ка ниско угљеничном, климатски одрживом друштву и привреди.

Зелени климатски фонд (ГЦФ) је крајем претходне године Развојном фонду АПВ послао званичну потврду статуса имплементационог партнера и обавестио га да је Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС) ангажована да пружи све неопходну подршку у реализацији овог пројекта.

У првом кварталу ове године, Гаранцијског фонда АПВ, заједно са Развојним фондом АПВ, радио је на припреми документације и усклађивању потребних аката који су за резултат имали потписивање Уговора са УНОПС-ом. Потписивањем овог уговора стекли су се сви неопходни услови за почетак имплементације пројекта, односно за реализацију прве транше.

4.3. Сарадња са институцијама и промотивне активности

Током 2020. године Фонд је наставио добру сарадњу са Општинама, Градовима и локалним самоуправама на територији АП Војводине, Региналним привредним коморама, Привредном комором Војводине, Задружним савезом Војводине, као и са другим организацијама и институцијама из области привреде и пољопривреде, али у потпуно новим околностима изазваним избијањем пандемије корона вируса (Covid-19), чија је експанзија променила начине комуникације и пословања у целом свету, па тако и у Републици Србији. Током трајања ванредног стања од 15. марта до 6. маја 2020. године Фонд је организовао обављање пословних активности, тако да је одређени број запослених радио у канцеларијама Фонда, а остали запослени ван просторија Фонда (рад од куће). У том периоду није био могућ непосредан контакт са странкама.

Све наведене околности су у великој мери су утицале на промену приступа у комуникацији са потенцијалним клијентима Фонда у смислу пружања информација о Конкурсима Фонда који су на располагању и реализацији конкретних захтева клијената, како би се обезбедило несметано обављање послова из делокруга Фонда.

- ❖ Конкурси и активности Гаранцијског фонда представљани су у мањој мери на семинарима фармера, сајмовима, регионалним конференцијама, округлим столовима, а већој мери у средствима јавног информисања. Представници Гаранцијског фонда АП Војводине, током 2020. године, предузели су следеће промотивне активности:
- ❖ Гостовање директора Гаранцијског фонда АП Војводине Ђорђа Раковића у емисији „Заједно у пола два“ која се емитује на Радио телевизији Војводине (30. јануар).
- ❖ Учешће на 16. Зимском семинару фармера у организацији Клуба 100П плус. Као и неколико предходних година, Гаранцијски фонд АП Војводине презентовао је актуелне конкурсне линије Фонда, као и начине на које је могуће постати корисник услуга Гаранцијског фонда (Тара, 26 . јануар-01. фебруар).
- ❖ Колпинг друштво Србије је 12. фебруара у Новом Саду одржало конференцију под називом „Видови подршке за самозапошљавање и предузетништво жена“ кроз две панел дискусије. На другом панелу је представљена институционална финансијска подршка женском предузетништву, Гаранцијског фонда АП Војводине кроз разговор њихових представница са педесетак заинтересованих жена, које су присуствовале поменутом скупу.
- ❖ Другу годину заредом, Задружни савез Војводине, организовао је конференцију посвећену задругарима, на којој су заинтересовани могли да се информишу о видовима институционалне подршке на републичком и покрајинском нивоу у текућој години. Скуп је одржан 12. фебруара 2020. године у великој сали

Привредне коморе Војводине, у присуству око 200 учесника, међу којима је највише било директора задруга и задругара, као и бројних стручњака, пословних партнера задружног сектора. Конференцији је присуствовао и Директор Гаранцијског фонда Војводине, Ђорђе Раковић који је презентовао актуелне конкурсе Фонда, који су усаглашени са конкурсима Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, а који се реализују под повољним економским условима за задруге и пољопривреднике.

- ❖ Директор Гаранцијског фонда АП Војводине, Ђорђе Раковић учествовао је на конференцији “Како обновити механизацију”, која је одржана 25. фебруара у Бечеју.
- ❖ Девета манифестација „Међународни дани енергетике и инвестиција“ одржана је 26. и 27. фебруара 2020. године на Новосадском сајму. Овај скуп је имао за циљ да подстакне пословне контакте и сарадњу у области енергетике, инвестиција и грађевинског сектора. Поред тога позиционирање тематских промена као једне од најзначајнијих изазова данашњице. Европска комисија је крајем претходне године представила „ Зелени договор“ чија имплементација је прожимала свих осам панела на којима се расправљало о најактуелнијим темама у области енергетике, енергетске ефикасности, грађевинарства и климатских промена. Гаранцијски фонд АП Војводине учествовао је у организацији и медерирању панела: Биоекономија као концепт развоја одрживих градова.
- ❖ Директор Гаранцијског фонда Ђорђе Раковић био је гост на ТВ Сантос у емисији Агрочас (16. мај, Зрењанин).
- ❖ Гаранцијски фонд АП Војводине се представио на Међународној инвестиционој конференцији (SEE ENERGY–Connect & Supply II). Конференција је била посвећена коришћењу биомасе у енергетске сврхе, соларној енергији и енергетској ефикасности. На панелу посвећеном институционалној подршци и расположивим кредитним линијама, промовисана је актуелна линија Фонда за спровођење мера енергетске ефикасности и инвестицијама у обновљиве изворе енергије намењене привредним друштвима, земљорадничким задругама и предузетницима(Нови Сад, 01.- 02. октобар).
- ❖ Директор Гаранцијског фонда Ђорђе Раковић био је гост на ТВ Сантос у емисији Агрочас (19. децембар, Зрењанин).

5. ЕКСТЕРНА НЕЗАВИСНА РЕВИЗИЈА

Иако Гаранцијски фонд АП Војводине не подлеже обавези вршења ревизије финансијских извештаја, прописане Законом о ревизији, као и Законом о јавним предузећима за јавна предузећа, Гаранцијски фонд сваке године обавља добровољну екстерну ревизију финансијских извештаја и свог пословања. Екстерна ревизија је обављена и за 2020. годину. Циљ ревизије је појачана контрола пословања која доприноси кредибилитету Фонда код пословних банака. Финансијски извештаји и

пословање Фонда за 2020. годину било је подвргнуто анализи и провери од стране независне ревизорске куће - Друштво за ревизију „БДО“ д.о.о. Београд. Ова реномирана ревизорска кућа, пружа услуге из области ревизије, рачуноводства, пословног и пореског консалтинга и има своје канцеларије широм света.

Гаранцијски фонд АП Војводине је добио **позитивно мишљење** независне ревизије на финансијске извештаје за 2020. годину. По мишљењу ревизора, приложени финансијски извештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним аспектима, финансијску позицију Гаранцијски фонд АП Војводине на дан 31. децембра 2020. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији и обелодањеним рачуноводственим политикама.

6. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА

6.1. Финансијско управљање и контрола

Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине унапређује функције управљања ризицима, праћења, надзора, као и процену над системом финансијског управљања и контроле, користећи методолошке алате које је установила Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија РС.

Систем интерних контрола Гаранцијског фонда Аутономне Покрајине Војводине обухвата мере које се предузимају у циљу заштите средстава, обезбеђења поузданости рачуноводствених података и оцене рада свих запослених у оквиру Фонда. Интерне контроле се спроводе ради обезбеђења услова како би се пословање несметано одвијало у складу са дефинисаним плановима и програмом рада Фонда.

Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине је доставио Годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле, адекватности и функционисању **система финансијског управљања и контроле за 2020.** годину, на обрасцима које припрема и објављује на својој интернет страници Централна јединица за хармонизацију.

6.2. Интерна ревизија

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору ("Сл. гласник РС" бр. 99/2011 и 106/2013), Правилником о стручном усавршавању овлашћених интерних ревизора у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 15/2019) и Повељом интерне ревизије Гаранцијског фонда Аутономне Покрајине Војводине број: 2946-04/18 од 20.12.2018.г., одређена је улога, овлашћења и одговорности функције интерне ревизије у Гаранцијском фонду Аутономне Покрајине Војводине.

Послови интерне ревизије организовани су у складу са одредбама Правилника о раду интерне ревизије у Гаранцијском фонду Аутономне Покрајине Војводине број: 2551/14 од 17.10. 2014. године.

Рад интерне ревизије обавља се на основу Стратешког плана интерне ревизије у Гаранцијском фонду АП Војводине за период од 2020. до 2022.г., бр. 3054-04/19 од 11.12.2019.г. и Годишњег плана интерне ревизије у Гаранцијском фонду АП Војводине за 2020.г., бр. 3055-04/19 од 11.12.2019.г. Годишњи план рада обухвата план оперативних (годишњих) активности, заснован на пројектованим стратешким циљевима развоја интерне ревизије у Гаранцијском фонду за период од 2020. до 2022. године.

У 2020. години интерна ревизија је издала два извештаја о обављеним редовним ревизијама које се односе на Поступак праћења клијента кроз мониторинг и менторинг, за период 01.01. – 31.12.2019. године, за Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за набавку нове пољопривредне механизације и опреме и Процес обрачуна и исплата накнада по уговорима и исплата накнада члановима радних тела, за период 01.01. – 31.12.2019. године.

У току године достављени су одазивни извештаји, у складу са Планом извршења препорука, дефинисаним роковима и доказима да се поступало по датим препорукама.

Иако планиране ревизије и програм стручног усавршавања нису обављени у планираном обиму и периоду, због Одлуке о проглашењу ванредног стања ("Службени гласник РС", број 29 од 15. марта 2020.г.) и последица изазваних пандемијом болести COVID-19, интерна ревизија спроводи активности у процесу развоја и јачања система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије, с циљем да се укаже како на предности, тако и на недостатке система, уз предлагање препорука за његов даљи развој и унапређење.

Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине је доставио Извештај о обављеним ревизијама и **активностима интерне ревизије у 2020. години** Министарству финансија Републике Србије, Централној јединици за хармонизацију, која је уређена члановима 81-83, Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019 и 149/2020), као и одредбама члана 32. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 99/2011 и 106/2013).

7. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА

Гаранцијски фонд АП Војводине, Нови Сад, је у складу са утврђеним критеријума за разврставање из Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 73/2019), разврстан у мало правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица, што значи да је за 2020. годину састављао потпуни сет финансијских извештаја.

У сету финансијских извештаја опште намене које Фонд доставља Агенцији за привредне регистре ради обелодањивања налазе се: Биланс стања, Биланс успеха,

Извештај о токовима готовине, Извештај о променама на капиталу, Извештај о осталом резултату, Статистички извештај и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијске извештаје за 2020. годину усвојио је Управни одбор и Надзорни одбор Фонда:

ПРЕГЛЕД ФИНАНСИЈСКИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗА 2020. ГОДИНУ

Сви износи у датим прегледима исказани су у хиљадама динара.

ПРИХОДИ:

Остварени пословни приходи:	
Приходи по основу накнаде	2.256
Приходи од покрића трошкова конкурса	638
Други пословни приходи	1.200
Финансијски приходи	
Приходи по основу камата на депонована средства	49.922
Приходи по основу ефекта валутне клаузуле и позитивне курсне разлике	297
Остали приходи:	
Приходи од укидања резервисања	21.688
Наплаћена исправљена потраживања	15.689
Остали непоменути приходи	65
УКУПНИ ПРИХОДИ	91.755

Пословне приходе Фонд остварује од накнада за издате гаранције и од наплате трошкова конкурса и од осталих пословних прихода. У току 2020. године Фонд наставља активно да ради на наплати потраживања од клијената, што је проузроковало трошкове настале наплатом потраживања (трошкови проценитеља, извршитеља, адвоката итд.). У складу са уговором о издавању гаранције трошкови везани за наплату потраживања се преваљују на клијенте. Наплата ових трошкова од клијената чини друге пословне проходе.

Финансијске приходе Фонд остварује од камата по основу орочених и ависта депозита код комерцијалних банака, камата по основу пласмана у првокласне хартије од вредности, затезних камата и прихода по основу ефекта валутне клаузуле. Финансијски приходи су у великој мери везани за кретање референтне каматне стопе. Тенденција пада референтне каматне стопе наставила се и у 2020. години. Референтна каматна стопа, током 2020. године, пала је са 2,25 процентна поена на 1,00, што је проузроковало пад каматних стопа на домицилном финансијском тржишту, па самим тим и оних, које су банке биле спремне да понуде за орочење слободних новчаних средства.

Остале приходе Фонд остварује по основу укидања раније извршених резервисања, као и наплаћених раније исправљених потраживања.

РАСХОДИ:

Трошкови материјала	881
Трошкови горива и енергије	952
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	48.768
Трошкови производних услуга	20.116
Трошкови амортизације и резервисања	10.122
Нематеријални трошкови	17.950
Расходи камата и негативних курсних разлика	5
Расходи настали усклађењем вредности	227
Остали расходи	27.287
УКУПНИ РАСХОДИ:	126.308

Трошкови материјала обухватају трошкове ситног инвентара, потрошног материјала за аутомобиле, материјала за чишћење, канцеларијског и осталог материјала.

Трошкови горива и енергије обухватају трошкове електричне енергије и трошкове бензина.

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи обухватају трошкове зарада (брuto), накнада зарада и друга лична примања запослених (трошкови превоза на рад и са рада, трошкови службених путовања, солидарне помоћи, јубиларне награде), дневнице и путне трошкове чланова органа и радних тела Фонда као и стипендије.

Трошкови производних услуга обухватају трошкове ПТТ услуга, услуга одржавања, закупа, сајмова, рекламе и пропаганде, продукције, услуга заштите на раду, обезбеђења имовине и објеката, накнада за коришћење лиценци, комуналних услуга, накнада за коришћење аутопута и трошкови паркинга.

Нематеријални трошкови обухватају накнаду за услуге кредитног бироа, здравствене услуге, трошкове чишћења и одржавања пословног простора, набавка литературе, ревизије, консултантских услуга, репрезентације, премија осигурања, платног промета, чланарина, регистрације и остале трошкове.

Финансијски расходи обухватају расходе по основу камата, негативних курсних разлика и расходи по основу ефеката валутне клаузуле.

Дугорочно резервисање по ванбилансној активи - Послујући у складу са правилима управљања ризицима, а у циљу заштите капитала, Фонд врши дугорочно резервисање по ванбилансној активи за издате гаранције, из којих средстава се покривају трошкови гаранција које ће евентуално бити наплаћене на терет Фонда. Рочност извршених резервисања у складу је са рочности издатих гаранција. Дугорочна резервисања врше се, по утврђеној методологији и процедурама Фонда, полазећи од процењеног ризика. Ризик се процењује на појединачној основи у зависности од класификације клијанта (А, Б, В, Г и Д) и вредности курса на дан 31.12.2020. године.

Дугорочна резервисања за 2020. и процењене губитке обрачунавају се применом следећих процената на основицу за обрачун резерви и то као збир:

- за ванбилансна потраживања класификована у категорију **А - 0%**
- за ванбилансна потраживања класификована у категорију **Б - 5%**
- за ванбилансна потраживања класификована у категорију **В - 30%**
- за ванбилансна потраживања класификована у категорију **Г - 65%**
- за ванбилансна потраживања класификована у категорију **Д - 100%**

Укидање резервисања за потенцијалне трошкове врши се у корист прихода. Захваљујући доброј анализи захтева за одобравање гаранција и ангажовањем у праћењу и наплати потраживања по издатим гаранцијама ниво резервисања је знатно виши од износа потраживања.

Резервисања за запослене се односе на отпремнине и јубиларне награде које се исплаћују у складу са законом. Резервисање се врши како ти трошкови не би теретили период у којем долази до исплате, већ кумулирани износ током трајања запослења.

Исправка вредности (обезвређење) за ненаплаћена потраживања по активираним гаранцијама као и остала потраживања настала на основу наплате протестованих гаранција (као што су судски трошкови, трошкови извршитеља, проценитеља, трошкови уписа у катастар непокретности или регистрима које води Агенција за привредне регистре...) се врши за сва ненаплаћена потраживања која су старија од 60 дана.

Исправка вредности за потраживања по фактурисаним, а ненаплаћеним накнадама за издате гаранције врши се по почетном стању за извештајну годину.

Бруто губитак пословне године	34.553
Порез на добит	0
Нето губитак пословне године	34.553

Гаранцијски фонд АП Војводине је као резултат пословања 2020. исказао губитак. Губитак остварен у 2020. години као разлика обрачунатих прихода и обрачунатих расхода износи 34.552.670,62 динара. Обзиром да расходи који улазе у порески биланс премашују приходе који улазе у порески биланс, не постоји обавеза плаћања пореза на добит за 2020. годину.

Највећи део прихода које је Фонд остварио у 2020. години су финансијски приходи од камата на пласирана слободна новчана средства у депозите код пословних банака, као и ХОВ које је емитовала Република Србија.

По формирању финансијског резултата пословања за 2020. годину је установљено да расходи који улазе у порески биланс премашују приходе који улазе у порески биланс, па не постоји обавеза плаћања пореза на добит за 2020. годину.

СТАЛНА ИМОВИНА	
Нематеријална имовина (рачунарски програми)	5.869
Опрема	3.525
Остала опрема – уметничке слике	341
Улагање у туђе некретнине	0
УКУПНО:	9.735

Фонд нема свој пословни простор већ користи простор АП Војводине на основу Уговора са Управом за имовину АП Војводине.

ОБРТНА ИМОВИНА	
Залихе	
Аванси дати добављачима	11
Потраживања:	
Потраживања од накнаде	697
Остала краткорочна потраживања	24.920
Краткорочни финансијски пласмани	101.000
Унапред плаћени трошкови	213
Готовински еквиваленти и готовина	9.813
УКУПНО:	136.654

Највећи удео у износу осталих краткорочних потраживања чине потраживања по активираним гаранцијама због неблаговременог измирења кредитних обавеза појединих корисника услуга Фонда.

У току 2020. године Гаранцијски фонд АПВ је наставио са наплатом својих потраживања путем преузимања имовине која је била средство обезбеђења за издате гаранције. Како Фонд не може да има у свом власништву имовину, у складу са Законом

о јавној својини, сва преузета имовина и у току 2020. године је постала власништво Аутономне Покрајине Војводине, а Фонд је формирао потраживање од АПВ за предату имовину.

Краткорочни финансијски пласмани чине краткорочно орочена средства код пословних банака и хартије од вредности са доспећем до годину дана. У циљу очувања реалне вредности капитала, део средстава намењених формирању гарантног потенцијала су депонована код првокласних пословних банака. Фонд је, током 2020. године, депоновао новчана средства у форми орочених депозита, код Сбербанк Србија АД и Алта банке АД Београд.

Хартије од вредности са доспећем преко годину дана	1.255.539
---	------------------

Услед константног тренда пада референтне каматне стопе, од 2015. године дошло је до знатног пада каматних стопа, на домаћем финансијском тржишту, које су банке нудиле за орочење слободних новчаних средства Фонда.

Неповољне банкарске понуде су навеле Фонд да размисли о другој врсти инвестирања, те се крајем 2015. године приступило куповини обвезница АП Војводине. Током јуна 2017. године, Покрајинска влада је, пре датума доспећа, од Фонда, откупила дугорочне обвезница АП Војводине V и VI емисију. Фонд је у духу доброг привредника, наставио са раније установљеном праксом куповине првокласних државних обвезница и у извештајној години купљене су, у више наврата, динарске државне обвезнице Републике Србије. Структура пласмана слободних новчаних средства је у знатној мери промењена. Мање слободних новчаних средства је пласирано у орочене депозите код комерцијалних банака, а више у куповину државних обвезница Републике Србије.

Основни капитал	1.256.427
------------------------	------------------

Основни капитал Фонда, обухвата јавни - покрајински капитал, формиран на основу средстава који је Фонд добио из буџета АП Војводине 2004, 2005, 2006, 2007, 2008. и 2010. године и који се сваке године увећавао за износ остварене добити из претходне године закључно са 2019. годином. Основни капитал је у функцији очувања и увећања гарантног потенцијала Фонда. Добит из 2019. године је распоређена на капитал, у складу са Решењем Покрајинске Владе бр. 0-25-18/2020 од 2.12.2020. године.

Број: 0 1 - VI / 3 - 4

Дана: 25.10.2021. године

Председник Управног одбора

Цвијо Мрђен

о јавној својини, сва преузета имовина и у току 2020. године је постала власништво Аутономне Покрајине Војводине, а Фонд је формирао потраживање од АПВ за предату имовину.

Краткорочни финансијски пласмани чине краткорочно орочена средства код пословних банака и хартије од вредности са доспећем до годину дана. У циљу очувања реалне вредности капитала, део средстава намењених формирању гарантног потенцијала су депонована код првокласних пословних банака. Фонд је, током 2020. године, депоновао новчана средства у форми орочених депозита, код Сбербанк Србија АД и Алта банке АД Београд.

Хартије од вредности са доспећем преко годину дана	1.255.539
---	------------------

Услед константног тренда пада референтне каматне стопе, од 2015. године дошло је до знатног пада каматних стопа, на домаћем финансијском тржишту, које су банке нудиле за орочење слободних новчаних средства Фонда.

Неповољне банкарске понуде су навеле Фонд да размисли о другој врсти инвестирања, те се крајем 2015. године приступило куповини обвезница АП Војводине. Током јуна 2017. године, Покрајинска влада је, пре датума доспећа, од Фонда, откупила дугорочне обвезница АП Војводине V и VI емисију. Фонд је у духу доброг привредника, наставио са раније установљеном праксом куповине првокласних државних обвезница и у извештајној години купљене су, у више наврата, динарске државне обвезнице Републике Србије. Структура пласмана слободних новчаних средства је у знатној мери промењена. Мање слободних новчаних средства је пласирано у орочене депозите код комерцијалних банака, а више у куповину државних обвезница Републике Србије.

Основни капитал	1.256.427
------------------------	------------------

Основни капитал Фонда, обухвата јавни - покрајински капитал, формиран на основу средстава који је Фонд добио из буџета АП Војводине 2004, 2005, 2006, 2007, 2008. и 2010. године и који се сваке године увећавао за износ остварене добити из претходне године закључно са 2019. годином. Основни капитал је у функцији очувања и увећања гарантног потенцијала Фонда. Добит из 2019. године је распоређена на капитал, у складу са Решењем Покрајинске Владе бр. 0-25-18/2020 од 2.12.2020. године.

Број: 01 - VI / 3 - 4

Дана: 25.10.2021. године

Председник Управног одбора

Цвијо Мрбен